

F. t. l. vedr. erstatningsansvar mv.

hævelsen af stationærtidspunktet præciseres det, at der også kan ydes godtgørelse for svie og smerte i tilfælde, hvor helbredstilstanden er stationær straks på skadestidspunktet.

Arbejdsgruppen foreslår endvidere, at bestemmelsen forenkles således, at sondringen mellem sengeliggende og oppegående sygedage ophæves og erstattes af én takst for godtgørelse for svie og smerte. Sondringen mellem sengeliggende og oppegående kan forekomme mindre relevant ved en vurdering af, hvilken fysisk lidelse en skade påfører den skadelidte.

Arbejdsgruppen foreslår desuden, at der fastsættes et maksimumbeløb for svie- og smertegodtgørelse på 50.000 kr. Det svarer til, hvad der antages at gælde i dag, jf. betænkningen side 83.

Der henvises til betænkningen side 83 ff.

Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (ændring af lovens § 3), og bemærkningerne her til.

4.1.9. Tortgodtgørelse

Efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, skal den, der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, betale den forurettede godtgørelse for tort. »Tort« er navnlig en krænkelse af selv- og æresfølelsen, dvs. en persons opfattelse af eget værd og omdømme. I praksis ydes der navnlig tortgodtgørelse efter erstatningsansvarsloven for ærekrænkelser mv., frihedsberøvelse og sædelighedsforbrydelser. Tortgodtgørelse udmåles under hensyn til krænkelsens grovhed, handlingens beskaffenhed og omstændighederne i øvrigt.

Ved voldtægt eller voldtægtslignende forbrydelser lægges der ved udmålingen af godtgørelsens størrelse bl.a. vægt på, om forbrydelsen blev fuldført, om der er anvendt vold i større eller mindre omfang, om forurettedes børn eller andre nære pårørende har overværet forbrydelsen, om voldtægten mv. har været mere end ganske kortvarig, om forurettede var meget ung eller gammel, om forbrydelsen har medført en særlig ydmygelse af forurettede, om forurettede på grund af gerningsmandens forhold har skullet igennem en særligt belastende efterforskning, om forurettede har været nødt til permanent eller midlertidigt at skifte bolig, og om forurettede på grund af forbrydelsen har modtaget behandling/terapi.

Der er en omfattende retspraksis vedrørende udmåling af tortgodtgørelse ved sædelighedsforbrydelser. Det aktuelle udmålingsniveau kan i hovedtræk beskrives således, at der i »normale« tilfælde af fuldført

voldtægt ydes en godtgørelse på 30.000 kr. Ved meget grove tilfælde kan godtgørelsen stige op til 35.000 kr. og i ganske særlige tilfælde (f.eks. hvis flere gerningsmænd har deltaget) op til 40.000 – 45.000 kr. eller højere. Ved forsøg på voldtægt er godtgørelsen normalt på 15.000 – 20.000 kr., bl.a. afhængigt af, hvor langt gerningsmanden er kommet i sit forsøg på at tiltvinge sig samleje med ofret, samt forholdets grovhed i øvrigt. Ved incest med mindreårige udmåles tortgodtgørelsen som regel til mindst 10.000 kr., efter omstændighederne dog til et noget højere beløb.

Arbejdsgruppen finder, at de godtgørelsesbeløb, der i praksis udmåles ved sædelighedsforbrydelser mv., formentlig ofte kan opleves som urimeligt lave, når de ses i lyset af den krænkelse, den forurettede har været udsat for. En sædelighedsforbrydelse kan i særlig grad virke krænkende for forurettede.

Arbejdsgruppen foreslår på denne baggrund, at der til § 26 føjes en ny bestemmelse, hvorefter det ved fastsættelse af tortgodtgørelsen kan tillægges særlig vægt, at krænkelsen er begået ved en overtrædelse af straffelovens kapitler 23 – 24, dvs. forbrydelser mod kønssædeligheden og forbrydelser i familieforhold, herunder navnlig incest. Der bør efter arbejdsgruppens opfattelse med baggrund heri som udgangspunkt sigtes om fordobling af godtgørelsesbeløbene i forhold til det hidtidige niveau i tilsvarende tilfælde ved sædelighedsforbrydelser mv., jf. ovenfor. Fastsættelsen af godtgørelsen skal i øvrigt fortsat ske ud fra en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag.

Efter bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, finder bestemmelserne i lovens § 18, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse på godtgørelse efter § 26, stk. 1 og 2. Derimod henvises der i bestemmelsen ikke til lovens § 18, stk. 3, hvorefter godtgørelseskrav kan holdes uden for formueforholdet mellem ægtefæller ved skifte i tilfælde af skilsmisse, separation eller bosondring. Der har derfor været rejst tvivl om, hvorvidt tortgodtgørelse kan holdes uden for formueforholdet i disse tilfælde.

Under hensyn til, at tortgodtgørelse efter § 26 i høj grad er et personligt betinget krav, foreslår arbejdsgruppen, at det præciseres, at denne godtgørelse ikke indgår i formuefællesskabet mellem ægtefæller ved skifte i anledning af ægteskabsophør, separation eller bosondring, jf. lovens § 18, stk. 3.

Der henvises til betænkningen side 86 ff.

Justitsministeriet er enig i arbejdsgruppens synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse med arbejdsgruppens forslag. Der henvises til